Europa-Parlamentet
2024-2029

Fiskeriudvalget

2025/2011(INI)

22.04.2025

UDKAST TIL BETÆNKNING

om fiskeriforvaltningstilgange til at sikre truede arter, bekæmpe invasive arter og fremme lokale økonomier
(2025/2011(INI))

Fiskeriudvalget

Ordfører: André Rodrigues

INDHOLD

Side

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING 3

BEGRUNDELSE 7

BILAG: ENHEDER ELLER PERSONER, SOM ORDFØREREN HAR MODTAGET INPUT FRA 9

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

om fiskeriforvaltningstilgange til at sikre truede arter, bekæmpe invasive arter og fremme lokale økonomier
(2025/2011(INI))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 43,

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1380/2013 af 11. december 2013 om den fælles fiskeripolitik[1],

– der henviser til Rådets forordning (EF) nr. 1224/2009 af 20. november 2009 om oprettelse af en EU-kontrolordning med henblik på at sikre overholdelse af reglerne i den fælles fiskeripolitik[2],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1143/2014 af 22. oktober 2014 om forebyggelse og håndtering af introduktion og spredning af invasive ikkehjemmehørende arter[3] (IAS-forordningen),

– der henviser til den internationale konvention om kontrol og håndtering af skibes ballastvand og sedimenter;

– der henviser til forretningsordenens artikel 55,

– der henviser til betænkning fra Fiskeriudvalget (A10-0000/2025),

A. der henviser til, at EU længe har anerkendt betydningen af bæredygtigt fiskeri og tilgange til fiskeriforvaltning med hensyn til at bevare havets biodiversitet, beskytte følsomme arter, støtte lokale økonomier og sikre fødevaresikkerheden;

B. der henviser til, at invasive ikkehjemmehørende arter er en af årsagerne til tab af biodiversitet, har negative indvirkninger på fiskeri og akvakultur og økosystemfunktioner og kan være til skade for menneskers sundhed og biosikkerheden;

C. der henviser til, at EU har vedtaget adskillige foranstaltninger til at kortlægge og modvirke spredningen af invasive ikkehjemmehørende arter, navnlig IAS-forordningen, der opstiller en liste over arter, der er problematiske på EU-plan, og håndhæver kontrolforanstaltninger;

D. der henviser til, at European Alien Species Information Network (EASIN) i øjeblikket overvåger 12 423 fremmede arter i forskellige miljøer, hvoraf 1 440 (11,6 %) er marine arter; der henviser til, at 53 % af Europas kyster i 2019 var under pres fra invasive ikkehjemmehørende arter med betydelige regionale forskelle — 33 % i Østersøen, 100 % i Sortehavet, 98 % i Middelhavet og 25 % i det nordøstlige Atlanterhav;

[1] EUT L 354, 28.12.2013, s. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1380/oj.
[2] EUT L 343, 22.12.2009, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1224/oj.
[3] EUT L 317, 4.11.2014, s. 35, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/1143/oj.

E. der henviser til, at klimaændringer, navnlig opvarmningen af havene, og den øgede bevægelighed for varer og mennesker er vigtige vektorer for indførelsen af invasive ikkehjemmehørende arter og kan intensivere deres indvirkning på følsomme arter, økosystemer og dermed fiskeriaktiviteter;

F. der henviser til, at bekæmpelse af invasive ikkehjemmehørende arter også kræver en stærk international indsats; der henviser til, at konventionen om den biologiske mangfoldighed anerkender invasive ikkehjemmehørende arter som et tværgående spørgsmål, og at den globale Kunming-Montreal-ramme for biodiversitet har til formål at reducere indførelsen og oprettelsen af invasive ikkehjemmehørende arter med mindst 50 % inden 2030;

Følsomme arter: indikatorer for havets modstandsdygtighed

1. fremhæver den unikke rolle, som følsomme arter spiller som indikatorer for de marine økosystemers tilstand og de miljømæssige, økonomiske og sociale fordele, der følger af deres beskyttelse og bevarelse;

2. opfordrer indtrængende Kommissionen og medlemsstaterne til at fremme fiskeriforvaltningstilgange, der prioriterer bevarelsen af følsomme arter, herunder ved på behørig vis at gennemføre EU's mål for beskyttede havområder og styrke beskyttelsen af kritiske levesteder;

3. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at gøre fuld brug af den fælles fiskeripolitiks værktøjer, navnlig tekniske foranstaltninger til at håndtere samspillet mellem fiskeri og forbedre beskyttelsen af følsomme arter;

4. minder om betydningen af data indsamlet under den fælles fiskeripolitik med henblik på korrekt at identificere fiskeriets indvirkning på følsomme arter;

5. fremhæver betydningen af at styrke beskyttelsen og genopretningen af følsomme arter i alle relevante lovgivningsforslag, der rækker ud over dem, der er direkte relateret til den fælles fiskeripolitik;

Invasive arter: *trusler mod vores have og økonomi*

6. understreger, at invasive ikkehjemmehørende arter truer fiskeri og akvakultur, hjemmehørende marin biodiversitet og økosystemer og dermed påvirker fiskernes og kystsamfundenes indkomst;

7. minder om, at 88 invasive ikkehjemmehørende arter i EU er strengt regulerede, herunder 47 dyrearter og 41 plantearter, der er problematiske på EU-plan;

8. beklager, at den nuværende liste over arter, der er problematiske på EU-plan, ikke fuldt ud anerkender truslen fra invasive ikkehjemmehørende arter mod EU's fiskeri, akvakultur og havmiljøet — i øjeblikket er kun to marine arter (*Plotosus lineatus og Rugulopteryx okamurae*) opført på listen; opfordrer til, at den forbedres på grundlag af ajourført videnskabelig rådgivning og risikovurderinger;

9. beklager manglen på specifikke overvågningsprogrammer for marine invasive ikkehjemmehørende arter og opfordrer til forbedrede overvågningsmetoder og harmonisering af indikatorer i hele EU og til øget teknisk og finansiel støtte;

10. anbefaler, at der fastlægges en metodologi og værdier for alle europæiske havregioner og -subregioner, der tager hensyn til indvirkningen på fiskeriet, den måde, hvorpå vejene kan forvaltes, og behovet for at håndhæve ballastvandkonventionen og anvende retningslinjerne for belægninger på skibsskrog;

11. fremhæver de potentielle forbindelser mellem invasive ikkehjemmehørende arter, der er indført i land- og ferskvandsøkosystemer og i havene, og deres indvirkning på fiskeri og akvakultur; opfordrer Kommissionen til at udvikle en omfattende strategi for håndtering af dette spørgsmål;

12. understreger, at en holistisk, forebyggende og multivektorbaseret forvaltningstilgang er en absolut prioritet i en effektiv håndtering af ikkehjemmehørende marine arter; opfordrer medlemsstaterne til at øge anvendelsen af horisontafsøgning og nye teknikker såsom eDNA, kunstig intelligens og automatiseret overvågning samt fiskere, kystsamfund og borgervidenskab som redskaber til at prioritere nye invasive ikkehjemmehørende arter, der udgør en høj risiko for fiskeri og akvakultur;

13. opfordrer medlemsstaterne til at styrke kommunikation, koordinering og samarbejde med henblik på at gennemføre hurtige reaktionsforanstaltninger med henblik på tidlig opdagelse og hurtig udryddelse af marine invasive ikkehjemmehørende arter samt for at forvalte arter, der allerede er vidt udbredte;

14. understreger, at navnlig Middelhavet er et hotspot, hvor der findes flere invasive ikkehjemmehørende arter end i noget andet hav på verdensplan, hvilket har betydelige konsekvenser for fiskeri- og akvakultursektoren og derfor kræver særlig opmærksomhed;

15. fremhæver betydningen af EASIN-anmeldelsessystemet, navnlig for rettidig og omfattende rapportering af nye afsløringer, udryddelsesforanstaltninger og offentlige kontrolpåvisninger; opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at forbedre systemet ved at tilvejebringe yderligere oplysninger, især distributionsdata, navnlig med bidrag fra fiskerne;

16. minder om den internationale dimension af invasive ikkehjemmehørende arter og foreslår, at EU styrker sin indsats i denne henseende via regionale fiskeriforvaltningsorganisationer inden for rammerne af konventionen om den biologiske mangfoldighed og den globale Kunming-Montreal-ramme for biodiversitet, og opfordrer EU til at styrke samarbejdsbaseret videndeling og gensidig udveksling af viden med andre lande;

Kystsamfundenes muligheder og udfordringer

17. understreger, at invasive ikkehjemmehørende arter har betydelige negative indvirkninger på fiskeri, akvakultur, kystsamfund og andre økonomiske aktiviteter; finder det afgørende at overveje deres bredere sociale, økonomiske og kulturelle konsekvenser ud over tab af biodiversitet og virkningerne på økosystemerne for

effektivt at forebygge nye invasioner og gennemføre vellykkede afbødende foranstaltninger;

18. opfordrer til, at der udvikles oplysningskampagner for at informere og inddrage fiskere, interessenter i fiskerisektoren og den brede offentlighed om indførelsen, opdagelsen og virkningerne af invasive ikkehjemmehørende arter;

19. opfordrer til finansiel støtte til beskyttelse af marine økosystemer og bevarelse af følsomme arter samt til informations-, overvågnings- og varslingssystemer for invasive ikkehjemmehørende arter på regionalt, nationalt og EU-plan i betragtning af den positive indvirkning på både fiskeri og bevarelse af biodiversitet;

20. minder Kommissionen om, at regionerne i den yderste periferi fungerer som vigtige sikre havne for følsomme marine arter og samtidig er meget sårbare over for invasive ikkehjemmehørende arter; opfordrer til anerkendelse af betydningen af at beskytte disse følsomme arter og bekæmpe invasive ikkehjemmehørende arter i disse regioner og fremhæver potentialet i bæredygtig økoturisme som et middel til at beskytte marine økosystemer og samtidig skabe direkte fordele for fiskeri- og akvakultursektoren;

°

° °

21. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen.

BEGRUNDELSE

Denne betænkning omhandler de afgørende og indbyrdes forbundne udfordringer i forbindelse med beskyttelse af følsomme marine arter, håndtering af den voksende trussel fra invasive ikkehjemmehørende arter og sikring af, at disse bestræbelser bidrager positivt til de lokale økonomier, navnlig inden for fiskeri- og akvakultursektoren.

Den bemærker Den Europæiske Unions mangeårige engagement i bæredygtig fiskeriforvaltning og dens rolle med hensyn til at bevare havets biodiversitet, beskytte sårbare arter, støtte kystsamfund og garantere fødevaresikkerheden, men bemærker også, at der for så vidt angår marine invasive ikkehjemmehørende arter er betydeligt færre data om deres tilstedeværelse og trusler for EU og medlemsstaterne end for forekomsten af invasive ikkehjemmehørende arter i andre økosystemer.

Betænkningen fremhæver følsomme arters afgørende rolle som vitale indikatorer for det marine økosystems sundhed og den iboende miljømæssige, økonomiske og sociale værdi af deres beskyttelse. Den opfordrer indtrængende Kommissionen og medlemsstaterne til at prioritere deres bevarelse gennem robuste fiskeriforvaltningstilgange, fuld gennemførelse af målene for beskyttede havområder og øget beskyttelse af kritiske levesteder.

Den understreger også behovet for fuldt ud at udnytte de værktøjer, der er til rådighed under den fælles fiskeripolitik, navnlig forordningen om tekniske foranstaltninger, for at afbøde samspillet mellem fiskeri og følsomme arter, fremhæver betydningen af data, der indsamles inden for rammerne af den fælles fiskeripolitik med henblik på en nøjagtig vurdering af fiskeriets indvirkning, og opfordrer til, at beskyttelse og genopretning af følsomme arter integreres i alle relevante lovgivningsforslag.

Den anerkender den nuværende liste over invasive ikkehjemmehørende arter, der er problematiske på EU-plan, men beklager, at denne liste ikke i tilstrækkelig grad afspejler den betydelige trussel, som invasive ikkehjemmehørende arter udgør for EU's havmiljø, og opfordrer til, at den hurtigst muligt forbedres på grundlag af de(n) seneste videnskabelige dokumentation og risikovurderinger.

Betænkningen fremhæver også manglerne i specifikke overvågningsprogrammer for marine invasive ikkehjemmehørende arter og slår til lyd for forbedrede overvågningsmetoder og harmonisering af indikatorer i hele EU. Udvalget anbefaler, at der udvikles tærskelmetoder og -værdier for alle europæiske havregioner under hensyntagen til, hvordan vejene kan håndteres, og at ballastvandkonventionen håndhæves effektivt.

Betænkningen understreger endvidere klimaændringernes og den øgede globale bevægelses voksende rolle med hensyn til at lette indførelsen og spredningen af invasive ikkehjemmehørende arter og derved intensivere deres indvirkning på følsomme arter og økosystemer med direkte konsekvenser for fiskeriet.

Endelig anerkender betænkningen den internationale dimension af udfordringen vedrørende invasive ikkehjemmehørende arter og EU's engagement inden for rammerne af konventionen om den biologiske mangfoldighed og den globale Kunming-Montreal-ramme for biodiversitet.

Det sidste afsnit fokuserer på kystsamfundenes muligheder og udfordringer. Det fremhæver,

at invasive ikkehjemmehørende arter ikke blot skader biodiversiteten, men også fiskeri, akvakultur og andre økonomiske, sociale og kulturelle aktiviteter, og understreger behovet for en omfattende forståelse af invasive ikkehjemmehørende arters indvirkning på økonomien, økosystemtjenesterne og biodiversiteten for effektivt at forebygge nye invasioner og gennemføre afbødende foranstaltninger.

Den opfordrer til udvikling af oplysningskampagner rettet mod fiskere, den brede offentlighed og interessenter for at forbedre forståelsen af introduktion, opdagelse og virkninger af invasive ikkehjemmehørende arter og slår til lyd for finansiel støtte til beskyttelse af marine økosystemer og følsomme arter samt til regionale, nationale og europæiske informations-, overvågnings- og varslingssystemer for invasive ikkehjemmehørende arter i erkendelse af deres dobbelte fordele for bevarelse af biodiversitet og fiskeri.

Endelig anerkendes det, at regionerne i den yderste periferi er særligt sårbare over for invasive ikkehjemmehørende arter, og at følsomme arter spiller en vigtig rolle i deres havmiljø. Udvalget opfordrer til, at det anerkendes, at det er vigtigt at tage fat på begge spørgsmål i disse regioner, og fremhæver potentialet i bæredygtig økoturisme med henblik på at fremme bevarelsen af marine økosystemer med direkte fordele for fiskeri og akvakultur.

Det kan konkluderes, at denne betænkning har til formål at fremme indsatsen og opfordrer til en mere integreret, videnskabelig og samarbejdsbaseret tilgang i erkendelse af, at disse indbyrdes forbundne udfordringer haster og er komplekse.

BILAG: ENHEDER ELLER PERSONER, SOM ORDFØREREN HAR MODTAGET INPUT FRA

I henhold til artikel 8 i bilag I til forretningsordenen erklærer ordføreren at have modtaget input fra følgende enheder eller personer som led i udarbejdelsen af udkastet til betænkning:

Enhed og/eller person
Ana Cristina Cardoso (PhD), Scientific Officer, European Commission, Joint Research Centre, Directorate D – Sustainable Resources, Unit D.02 Ocean and Water

Ordføreren har udarbejdet ovenstående liste på eget ansvar.

Når fysiske personer er identificeret på listen ved deres navn, deres funktion eller begge, erklærer ordføreren at have forelagt de pågældende fysiske personer Europa-Parlamentets databeskyttelsesmeddelelse nr. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), hvori de gældende betingelser for behandling af deres personoplysninger og rettighederne forbundet med denne behandling er fastlagt.